

Послѣ, всякои $100 + \frac{81}{8}$ гроша отъ мѣнителничж-тж сумма да обрнемъ въ 100 гроша по сѣразмѣрность

$$100 + \frac{81}{8} : 4850 = 100 : x$$

$$x = \frac{100 \times 4850 \times 8}{881} = 4404 \frac{76}{881} \text{ гроша.}$$

И така, въ тоя случай, мѣнителница-та има такъвж цѣвж. А отбивъ-тъ ѣ ще бжде:

$$4850 - 4404 \frac{76}{881} = 445 \frac{805}{881} \text{ гроша.}$$

189. Въ трѣговескы работы и у банкыры (зарафы) отбивъ става друго-яче. Тукъ всякои 100 гроша отъ мѣнителничж суммж ся обращать въ $100 - 5$, $100 - 6$, $100 - 7 \dots$, ако годишни-ти проценти сж были 5, 6, 7 $\dots$. Отъ това банкырѣ-тъ, при плащаніе настоящы-ты пары за мѣнителничж, добыва не само *лихвж-шж ошъ мѣнителничж-шж суммж* за *остало-шо врѣмя до срока*, нѣ и *лихвж ошъ шжжж лихвж*. За обясненіе да вземемъ прѣминжлыи примѣръ.

Банкырѣ купува мѣнителничж ошъ 4850 гроша прѣди $13\frac{1}{2}$ мѣсяцы до срока, по $\frac{3}{4}$ ошъ 100 на мѣсяцъ: да ся направѣ ошбивъ-шъ и да ся опрѣдѣли сумма-ша, кож-шо шрѣбва да ся добые ошъ нежъ въ брой.

Ные видѣхмы, че за $13\frac{1}{2}$ мѣсяцы пада ся лихва $\frac{81}{8}$ гр. отъ сто. Сега, вмѣсто това, гдѣ-то да отбива лихвж $\frac{81}{8}$ гр. отъ всякои $100 + \frac{81}{8}$, банкырѣ-тъ отбива пакъ тыя проценты отъ всякои 100 гроша на мѣнителничж-тж суммж, по сѣразмѣрность:

$$100 : 4850 = 100 - \frac{81}{8} : x.$$

отгдѣ-то излиза сумма $x = 4358 \frac{15}{16}$ гроша, кои-то банкырѣ-тъ е длженъ да заплатѣ за мѣнителничж-тж. Спорядъ прѣвый начинъ тя бѣше $= 4404 \frac{76}{881}$ гроша; така что-то между $4404 \frac{76}{881}$ и $4358 \frac{15}{16}$ излиза разность $45 \frac{2097}{14096}$ гроша за въ полжж на банкыра, и прави лихвж отъ лихвж $4850 - 4404 \frac{76}{881} = 445 \frac{805}{881}$ гроша, кои-то трѣбваше да ся добыжъ за остало-то врѣмя до срока, спорядъ прѣвый отбивъ, както показва слѣдующа-та повѣрка: